Пенчо Славейков

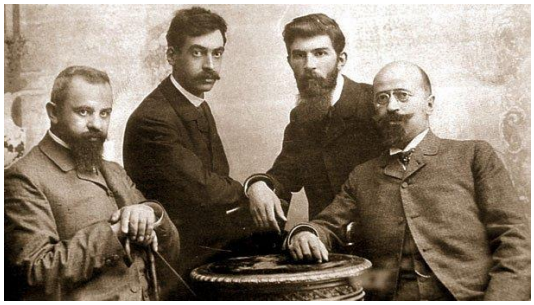

Пенчо Петков Славейков е български поет, един от участниците в литературния кръг „Мисъл“, наред с Кръстьо Кръстев, Петко Тодоров и Пейо Яворов.

Роден е на 27 април 1866 г. в град Трявна, в семейството на Ирина и Петко Славейкови, които имат още 6 деца – Христо, Иван, Рачо, Райко, Донка, Пенка. Той е най-малкият син на поета и политик Петко Славейков.

Учи в Стара Загора, където през 1876 г. баща му е назначен за учител.

Той е свидетел на опожаряването на града по време на Руско-турската война, споменът за което остава завинаги в неговото съзнание.

Тези „враснали тъй дълбоко в душата спомени“ служат на Славейков при работата му върху „Кървава песен“.

Семейство Славейкови едва се спасява от пожарищата и се събира в Търново.

След края на войната Пенчо Славейков се премества в Сливен, през 1879 г. – отново в Търново, където Петко Славейков издава вестниците „Остен“ и „Целокупна България“, а Пенчо Славейков участва в разпространението им.

В края на 1879 г. семейството се установява в София, където Славейков учи до 1881 г. След въвеждането на Режима на пълномощията, баща му, един от водачите на Либералната партия, е арестуван, след което заминава за Източна Румелия.

Пенчо Славейков продължава образованието си в Пловдив. През 1883 г. е един от водачите на ученическия смут в Пловдивската реална гимназия против лошото преподаване на предметите, след като учители като П. Р. Славейков, Петко Каравелов и Трайко Китанчев били заменени с „парфюмирани контета и умствено боси възпитатели“.

През тези години се заражда любовта му към народното творчество. Бащата и децата записват народни приказки, песни, легенди, старинни предания. Славейков придружава често баща си в пътуванията му из различни краища на България за езикови, етнографски и фолклорни проучвания, изучава от първоизвора изкуството и езика на народа.

Към средата на 1884 г. семейството на Пенчо Славейков се връща в София. През 1885 г. той се сближава с Алеко Константинов. Двамата сътрудничат на списание „Библиотека Свети Климент“ с преводи от руски поети. През Стамболовия режим Славейкови преживяват тежки години. Високообразовани хора, владеещи чужди езици, автори на стихове, журналисти, публицисти и общественици, като демократи и русофили са подлагани неведнъж на преследване и побоища.

През 1892 г. Славейков заминава да следва философия в Лайпциг. Оттам сътрудничи редовно на списанията „Мисъл“ и „Българска сбирка“, създава поемите „Ралица“, „Бойко“, „Неразделни“ и други класически

епически песни, първите глави на епопеята „Кървава песен“, много от миниатюрите в „Сън за щастие“.

Славейков се завръща в България в началото на 1898 г. и през същата година става действителен член на Българското книжовно дружество, днес Българска академия на науките. Назначен е за учител в Софийската мъжка гимназия и е командирован в Народната библиотека в София.

Пенчо Славейков е поддиректор (1901 – 1909) и директор (1909 – 1911) на Народната библиотека, директор на Народния театър (1908 – 1909).

Живее в различни селища – Люцерн, Хофлу, Горат, Гьошенен, Андермат, Лугано. Силният душевен гнет влошава здравето му.

През май 1912 г. отново е на път – през Флоренция, към Енгандините, към планината, търсейки лек за тялото и душата. В края на месеца пристига в малкото курортното градче Брунате, разположено между езерото Лаго ди Комо и град Комо (Италия), където на 10 юни умира. В България, която след по-малко от четири години ще възприеме Грегорианския календар, е все още 28 май. Погребан е в селското гробище, а през 1921 г. костите му са пренесени в България.

Поради преждевременната му смърт предложението на шведския академик Алфред Йенсен, преводач на „Кървава песен“ и на други негови творби, да бъде удостоен с Нобелова награда, не е разгледано от Нобеловия комитет.

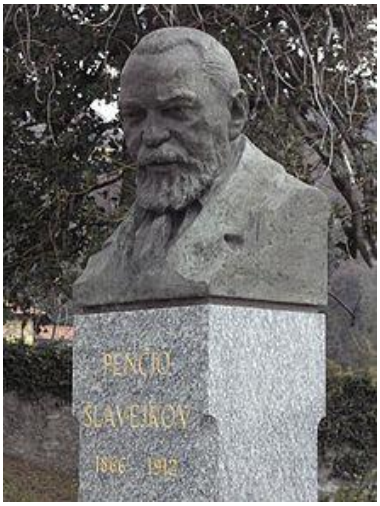

Паметникът на Пенчо Славейков в двора на библиотеката в Брунате, поставен през 2007 г.

В Рим на ул. „Boncompagni“ № 79, където е живял Пенчо Славейков, има поставена паметна плоча.

При изготвяне на материала са използвани графични, визуални и текстови материали с отворено авторско право, публикувани в Уикипедия.

Материала подготви: Генка Атанасова

Провери: Диляна Гаджева